

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

1 Nisan 2020

Hızlı Toparlanma

Küresel Yavaşlama

Küresel Resesyon

Ç1

- Hubei dışı Çin, Ç1 sonunda %80 kapasiteyle ekonomik faaliyetlere başlar
- Virüs Doğu Asya ve Avrupa'da kontrol altına alınır

- Hubei dışı Çin, Ç1 sonunda %50 üzeri kapasiteyle ekonomik faaliyetlere başlar
- Özel tüketim ve ihracatta düşüşler görülür

- Hubei dışı Çin, Ç1 sonunda %40 kapasiteyle ekonomik faaliyetlere başlar

Ç2

- Virüs Orta Doğu'da kontrol altına alınır
- Tüketici güveni iyileşmeye başlar, talep normalleşir
- Ölüm oranları düşer
- Virüsün mevsimsel dayanıklılığı düşük çıkar
- Hava trafiği ve turizm faaliyetleri hızlanır

- Çin, salgın öncesi seviyelerine yaklaşır
- Virüs Doğu Asya, Orta Doğu ve Avrupa'da yayılmaya devam eder; her üç bölgede karantinalar görülür

- Hubei normale dönmeye başlar
- Virüs Doğu Asya, Orta Doğu ve Avrupa'da yayılmaya devam eder; her üç bölgede karantinalar görülür
- Virüsün mevsimsel dayanıklılığı yüksek çıkar, dünyaya yayılmaya devam eder

Ç3

- Tüketici güveni düşük seyretmeye devam eder
- Havacılık ve turizm faaliyetlerindeki kısıtlamalar devam eder

Ç4

- Talep şoku yıl boyu devam eder; özel tüketim, mal ve hizmet ihracatı ile finans piyasaları zarar görür
- Tüketici güveni dip seviyeleri görür
- Havacılık kısıtlamaları yıl boyu devam eder

Ekonomik Etki Ç1 ile Sınırlı Kalır

500-800 milyar \$ Küresel Maliyet

Küresel Büyüme %1,8 - %2,2

Seviyelerine Geriler

0,8-1,2 trilyon \$ Küresel Maliyet

Yüksek Bulaşıcılık, Yıl Boyu Süren

Küresel Resesyon

2-2,5 trilyon \$ Küresel Maliyet

Uluslararası Kuruluşların Ekonomik Göstergelere Dair Öngörüler

Kuruluş	Öngörüler
Moody's	COVID-19 salgını nedeniyle bu yıl için küresel büyüme tahminini %2,6'dan -%0,5'e çekti.
IMF	Küresel ekonominin 2020'de daralacağını, 2021'de ise toparlanacağını öngörmektedir.
OECD	Küresel ekonomik büyümenin bu yıl %1,5 ile sınırlı kalabileceğini ifade etti, kuruluşun yılbaşında küresel büyüme beklentisi %2,9 seviyesindeydi. OECD ayrıca karantinede geçirilen her bir aylık dönem için, büyük ekonomilerin GSYH büyümesinde %2'lik bir kayıp olacağını; ekonomik faaliyetlerin kısmen durdurulmasının büyük ekonomilerdeki GSYH'nin üçte birine kadar olan sektörleri doğrudan etkileyeceğini ve sadece turizm sektörünün %70'e varan bir daralmayla karşı karşıya bulunduğunu öngörmektedir.
Fitch	2020 yılı küresel büyüme beklentisini %2,5 seviyesinden %1,3'e çekerek, küresel resesyonun ihtimal dahilinde olduğunu açıkladı.

Uluslararası Kuruluşların Ekonomik Göstergelere Dair Öngörüler

Kuruluş	Öngörüler
S&P	S&P direktörü Kristalina Georgieva 2020 yılında, 2008 küresel finans krizindeki kadar ağır bir resesyon yaşanabileceğini, 2021'de ise toparlanma öngördüklerini ifade etti.
Dünya Bankası	Dünya Bankası direktörü 2020 yılında küresel büyümede keskin bir düşüş olacağını ifade etti.
UNCTAD	Küresel büyüme beklentisini %1,7'ye düşürdü. Ayrıca, kuruluş küresel gelirden 2 trilyon dolarlık düşüş ve doğrudan yabancı yatırımlarda %30-40 seviyesinde düşüş beklemektedir.
Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTC)	Salgının seyahat ve turizm sektöründeki sert etkisini artırmasından sonra sektörde küresel iş kaybı tahminini iki hafta içinde %50 artırarak 50 milyondan 75 milyona yükseltti.

COVID-19 İle Mücadele İçin Uluslararası Otoriteler Tarafından Alınan Tedbirler

Kuruluş	Alınan Tedbirler
Birleşmiş Milletler	COVID-19 virüsüne karşı küresel çabaları finanse etmek için 675 milyon dolar ayırdı, 1 Mart 2020'de Merkezi Acil Müdahale Fonu'ndan (CERF) 15 milyon ABD Doları serbest bıraktı.
G7	G7 maliye bakanları ve merkez bankası başkanları gerçekleştirdikleri telekonferans sonrasında yaptıkları ortak açıklamada, koronavirüsün etkilerine karşı güçlü ve sürdürülebilir büyümeyi aşağı yönlü risklere karşı korumaya yönelik uygun tüm politika araçlarını kullanmaya hazır olduklarını bildirdi.
Dünya Bankası	Koronavirüsün tıbbi ve ekonomik etkileriyle mücadele eden ülkelere yardımcı olmak amacıyla yaklaşık 12 milyar dolarlık başlangıç paketini devreye sokacağını bildirdi.
IMF	Düşük geliri ve gelişmekte olan ülkeler için 50 milyar dolarlık acil durum finansman kaynağı ayırdı. Bu meblağın 10 milyar dolarlık kısmı en az geliri üyelere faizsiz olarak kullanılacak. IMF ayrıca döviz sıkıntısı çeken ülkelere yardım için seçenekleri değerlendirmekte olduğunu da açıkladı.
Avrupa Merkez Bankası	Bankalara, en azından Ekim sonuna kadar temettü ödemelerini sınırlandırmaları çağrısında bulundu. Sonrasında, aralarında Unicredit, ABN Amro, ING'nin de yer aldığı birçok Avrupalı banka temettü ödemelerini askıya aldı. AB üyelerine daha fazla likidite sağlamak için 750 milyar avro değerinde tahvil alım programı olan "Pandemi Acil Satın Alma Programı"nı açıkladı.

COVID-19 ile Mücadele İçin Uluslararası Otoriteler Tarafından Alınan Tedbirler

Kuruluş	Alınan Tedbirler
Avrupa Birliği	<p>Yaklaşık 37 milyar avro değerinde bir önlemler paketi açıklandı. Bu çerçevede, hastane, küçük ve orta büyüklükteki işletme (KOBİ) ve piyasaları destekleyecek bir "Korona Mücadele Yatırım İnisyatifi" kurulması kararlaştırıldı. Ayrıca bu yıl 800 milyon avro değerinde olan AB Dayanışma Fonu'nun kapsamı da genişletilerek, fona kamu sağlığı krizi de dahil edildi. Bu çerçevede salgından en çok etkilenen üye devletler AB'den yardım alabilecek.</p> <p>Öte yandan AB bütçesinden 1 milyar avro, KOBİ'lere likidite sağlanması amacıyla bankalara yönlendirilecek.</p>

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

Ülke	Alınan Tedbirler
Çin	<p>Salgının başladığı eyalet olan Hubei'de sıkı karantina tedbirleri uygulandı. Komşu ülkeler Çin'e olan sınırlarını kapattı ve dünya ülkeleri Çin'e uçuşları durdurdu.</p> <p>Ekonomik alanda ise; İşletmelere vergi erteleme imkanı getirildi, Sosyal Güvenlik katkıları askıya alındı, Çin Merkez Bankası 10 baz puan faiz indirimine gitti ve beklenmedik bir şekilde ters repo faizini 20 baz puan indirerek ters repo faiz oranında son 5 yılın en büyük indirimini yaptı. Açıklanan mali destek paketleri Çin'in milli gelirinin %9,3'üne tekabül ediyor. Ayrıca, 183 milyar dolara ulaşan mali destek paketi duyurdu.</p>
İtalya	<p>Salgın nedeniyle dünyada en çok ölümün gerçekleştiği ülke olan İtalya'da toplu taşıma yasaklandı, park ve bahçeler kapatıldı. 25 milyar avroluk koronavirüsle mücadele destek paketini onaylandı. Stratejik ve gerekli olmayan tüm sektörlerin üretimleri durduruldu. Tüm borç ödemeleri salgın boyunca ertelendi.</p>
Suudi Arabistan	<p>G20 zirvesinin Kasım ayında gerçekleşmesi bekleniyordu ancak Suudi Arabistan şu anki dönem başkanı olduğu G20 üyelerinden önümüzdeki hafta koronavirüsün ekonomik endişelerin yanı sıra acil sağlık tedbirleri üzerine sanal konuşma yapılmasını istedi. Olağanüstü sanal zirve görüşmesinde "insanları ve küresel ekonomiyi korumak için uygulanması düşünülen koordineli bir dizi politika" tartışılacak.</p> <p>Petrol üreten Qatif bölgesinde ve dışında sokağa çıkış geçici olarak durduruldu. Camilerde ve kutsal topraklarda ibadeti yasakladı.</p> <p>Sağlık ve gıda hizmetleri hariç özel sektörde çalışmalarını 15 gün süreyle askıya aldı.</p>

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

Ülke	Alınan Tedbirler
ABD	<p>New York'ta zorunlu olmayan iş yerleri kapatıldı. Avrupa'ya ve Avrupa'dan seyahatler durduruldu. Zorunlu olmadıkça sokağa çıkmama çağrısı yapıldı. Ekonomik alanda ise ABD Merkez Bankası Fed, 150 baz puanlık faiz indirimi yaptı. 2,2 trilyon dolarlık teşvik paketi hazırlandı. Teşvik Başkan Trump tarafından 27 Mart 2020 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girdi.</p> <p>Paketin kapsamında önemli başlıklar ise şu şekilde:</p> <ul style="list-style-type: none"> -260 milyar dolarlık işsizlik ödeneğinin uzatılması ve genişletilmesi: Tüm işsizlik maaşlarını haftada 600 dolar artırma, normal koşullarda işsizlik ödeneğine uygun olmayan işlerin de dahil edilmesi, 13 haftalık ek faydalar ve diğer değişiklikler, -290 milyar dolarlık tek seferlik ödemeler : Her çocuk için 500 dolar ek olmak üzere bireyler için 1,200 dolar çiftler için 2,400 dolar doğrudan ödeme, -377 milyar dolar değerinde küçük işletmeler için kredi ve hibe sağlanması, -175 milyar dolarlık eyaletlere ve yerel yönetimlere destek: Her bir eyalet için en az 1.25 milyar dolar olmak kaydı ile 150 milyar dolarlık destek ve 25 milyar dolarlık ek alt yapı yatırımları, -180 milyar dolarlık sağlıkla alakalı harcamalar, -Güvenlik ağına yönelik harcamalar için 42 milyar dolar, -Afet yardımı harcamaları için 45 milyar dolar, -İşletme vergisinin düşürülmesi kapsamında 280 milyar dolar, <p>New York ve Washington'da 'Büyük Felaket' ilan edilmesine onay verildi, yakın bir zamanda Kaliforniya için de bu ilanın gerçekleştirileceği duyuruldu.</p> <p>Fed ayrıca hazine tahvilleri ve devlet dairelerinin mortgage destekli tahvillerini ihtiyaç duyulan miktarda satın alacağını duyurarak sınırsız parasal genişlemeye işaret etti.</p>

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

Ülke	Alınan Tedbirler
İngiltere	<p>Korona virüse karşı başta çekimser kalmasıyla eleştirilerin hedefinde olan İngiltere, radikal önlemler almadı. Yalnızca, sosyal ilişkilerin azaltılması çağrısı yapıldı. Ekonomik alanda ise, İngiltere Merkez Bankası 50 baz puan faiz indirimine gitti ve reel sektöre destek amaçlı 30 milyar dolarlık fon sağlandı. İşletmelere vergilerini yeniden yapılandırma imkanı getirildi,</p> <p>250'den az çalışanı olan şirketlerde maaşları ise devlet ödeyecek.</p> <p>2500 pounda kadar maaş alan vatandaşların maaşlarının %80i 3 ay boyunca devlet tarafından ödenecek. Firmaların vergi borçları 30 milyar pounda kadar 3 ay ertelenecek. Açıklanan toplam 90 milyar poundluk destek paketleri İngiltere milli gelirinin yaklaşık %4'üne tekabül ediyor.</p>
Almanya	<p>Tüm eğitim kurumları kapatıldı. Sosyal etkileşimin fazla olduğu tüm mekanlar kapatıldı. Reel sektöre 13 milyar Avroluk teşvik paketi hazırlandı ve işletmelere talep halinde sınırsız likidite sağlanabileceği ifade edildi. Alman hükümeti 23 Mart'ta toplam 750 milyar avroluk bir destek paketi açıkladı. Paketin kapsamında önemli başlıklar ise şu şekilde:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Daha fazla sosyal harcama için GSYH'sinin yüzde 4,5'i ya da 156 milyar avro ek bütçe ve serbest çalışanlar için 50 milyar avro likidite fonu, -600 milyar avro kurtarma fonu, - Devlet destekli kalkınma bankası KfW tarafından 100 milyar avro kredi, -400 milyar avro teminat, -Ek olarak devlet destekli KfW bankası Lamna şirketlerinin likiditesini artırmak için 650 milyar avro. <p>Paket ile küçük firmalar ve sanatçı ve bakıcılar gibi serbest çalışanlar da korunuyor. Bu meslek gruplarına mensup kişiler, 15 bin avroya kadar doğrudan yardım alabiliyor. Ayrıca ev sahipleri, koronavirüs krizi nedeniyle kirasını ödeyemeyecek durumda olan kiracıları evden çıkaramıyor.</p> <p>Açıklanan bu mali destek paketleri Almanya'nın milli gelirinin yaklaşık %24'üne eşit.</p>

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

Ülke	Alınan Tedbirler
Avusturya	Vatandaşların dolaşım ve toplanma özgürlüğüne ciddi sınırlamalar getirildi. Yalnızca, temel ihtiyaçların karşılanması için evden ayrılmaya müsaade ediliyor.
Portekiz	15 gün olağanüstü hal ilan edildi. Reel sektöre 10 milyar dolarlık ekonomik yardım paketi hazırlandı. Bu tutar ülkenin milli gelirinin %4'üne tekabül ediyor.
Avustralya	Avustralya Merkez Bankası faiz oranlarında 750 baz puanlık indirim yaparak, %0.25'lik faiz oranıyla politika faiz oranını tarihteki en düşük seviyesine indirdi. 6.5 milyon düşük gelirli vatandaşa tek seferlik 450 dolarlık nakdi ödeme yapılacak. Ayrıca, 11 milyar dolarlık reel sektör destek paketi hazırlarken; 130 milyar Avustralya Doları (80 milyar dolar) ile rekor seviyede istihdam kurtarma planı da açıklayarak, çalışan ücretlerine mali destek taahhüdünde bulundu.
İsrail	Hastaların ve şüphelilerin yerinin telefonları üzerinden tespit edildiği ve yine karantina altına alınmalarının ve denetiminin yine cep telefonları üzerinden yapıldığı kaydediliyor. Sahile, parklara, oyun bahçelerine ve alışveriş merkezlerine gitmek yasaklandı. Yabancılara tüm sınır kapıları kapatıldı. Özel sektörde çalışanların en az %70'inin evden çalışması zorunluluğu getirildi. 22 milyar dolara ulaşan mali tedbir/teşvik paketi açıklandı.

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

Ülke	Alınan Tedbirler
Kanada	18 Mart 2020'de Başbakanı Justin Trudeau, bu zorlu dönemde ekonomiyi istikrara kavuşturmak için yeni bir dizi ekonomik önlem açıkladı. Trudeau, Kanadalılara, gelir desteği, ücret sübvansiyonları ve vergi ertelemelerinin dahil olduğu 82 milyar Kanada dolarlık (56,4 milyar ABD doları) bir yardım paketinin müjdesini verdi. Başbakan, işleri duran küçük işletme sahiplerine de para yardımı yapılacağını açıkladı. Bakım evlerinde kalan evsiz ve yaşlı insanlar için ise gıda ve ilaç yardımının hızlandırılacağını ve destekleneceğini ekledi. 27 Martta ise Kanada Merkez Bankası gösterge faizi 50 baz puan indirerek yüzde 0.25 seviyesine düşürdü.
İspanya	Sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yalnızca eczane, hastane ve marketler açık tutuluyor. 17 milyar avroluk destek paketi açıklandı.
Hindistan	1,3 milyar nüfuslu ülkede sokağa çıkma yasağı uygulanmaya başladı. Hindistan Merkez Bankası politika faizini 75 baz puan indirerek %4,4 seviyesine çekti. Ayrıca, 1.7 trilyon rupi (22.5 milyar dolar) değerinde teşvik paketi açıklandı. Günlük çalışanlar, küçük ölçekli işletmeler ve düşük gelirli hane halkının bu süreçte en kırılgan gruplar olduğu belirtildi. Hindistan Merkez Bankası 27 Mart tarihli kararında döviz işlemlerini serbestleştirme yönünde bir adım atarak bankalara offshore döviz piyasalarında işlem yapma izni verdi.

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

Ülke	Alınan Tedbirler
Japonya	Japonya Merkez Bankası koronavirüs salgını karşısında finansal kuruluşlar için bazı zorunlulukları gevşetmeye ve parasal genişlemeye hazır olduğu yönündeki duruşunu tekrarladi. Banka ayrıca kurumsal borçlara karşı teminat olarak kredi sağlamak üzere eylül sonuna kadar, sıfır faiz oranıyla 1 yıla kadar vadeli yeni bir operasyon başlatmaya oy birliğiyle karar verdi. Öte yandan şirket tahvil ve bonosu alımlarında üst limit toplamda 2 trilyon yene çıkarılacak ve ETF alım miktarı yıllık 6 trilyon yenden yıllık 12 trilyon yene, J-REIT alımları da yıllık 90 milyar yenden yıllık 180 milyar yene çıkarılacak. Hazırlanan mali destek paketi 102,7 trilyon yen ile Japonya'nın milli gelirinin %18,4'üne tekabül ediyor.
Güney Kore	100 trilyon won'luk (81,2 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
İsveç	300 milyar kronluk (30 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
Norveç	100 milyar kronluk (9,6 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
Yeni Zelanda	12 milyar Yeni Zelanda doları (7,1 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
Tayvan	55 milyar Tayvan doları (1,8 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
Tayland	400 milyar Tayland bahtı (12,1 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.

COVID-19 ile Mücadele İçin Dünya Ülkelerinin Aldığı Tedbirler

Ülke	Alınan Tedbirler
Malezya	20 milyar Malezya doları (4,6 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
Rusya	Sağlık çalışanlarının maaşlarına zam yapıldı. Diğer yandan ülkede karantinadaki kişiler hastalık izni uygulamasından faydalanabilirken, federal bütçe üzerinden de işsizlik maaşlarını ödeyen yerel yönetimlere destek sağlanmaktadır.
Vietnam	80 trilyon Vietnam dongu (3,4 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
Fransa	Reel sektöre 345 milyar Avroyu bulan doğrudan destek sağlanacak. Vergi ve Sosyal Güvenlik ödemeleri ise ertelendi.
Singapur	4 milyar Singapur doları (2,8 milyar \$) mali destek/teşvik paketi açıklandı.
İran	Mart-Haziran 2020 arasında 1,5 milyon yoksul haneye 14-40 dolar arası doğrudan nakdi yardım yapılacak.
İsviçre	Toplam 43 milyar dolar değerinde iki mali yardım paketi açıkladı.